

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Frisprog mod H. H. Hr. Biskop Mynsters Forslag til en ny Forordnet Alterbog

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 55. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1839_640-txt-shoot-idm2133.pdf (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Besyderligt nok, hvordan vor *boglige* Retning kan fordunkle Tanke-Gangen selv i saa lyse Hoveder, som Hr. Biskop *Mynsters*; thi havde han her og allevegne seet paa *Livet*, da vilde han vist aldrig ønsket enten med det Onde eller med det Gode at faae dem til at *bevidne* Sandheden og Kraften af de Christnes "Tro, Haab og Kiærlighed," som *ikke dele* altsaa heller *ikke kiende* dem, thi naar det vi sige ved Naademidlerne, *ei* skal være et *Vidnesbyrd* om hvad enten Herren selv har sagt, eller hvad vi med fromme Fædre finde sandt og opbyggeligt, da er det jo kun et *Vidnesbyrd* om hvad Enhver, som ønsker det, *allersikkrest* kan see med sine egne Øine: hvad der af den *verdslige* Øvrighed er *foreskrevet* i den sidst *forordnede* *Alterbog*. Men naar nu de *foreskrevne* Ord ved Daaben og Nadveren er de Samme, som den Christne Menighed fra Arilds-Tid har udtrykt sin Tro, sit Haab og sin Kiærlighed med, da er de ikke blot overflødige og unyttige, døde og magtesløse paa *vrangvillige* Læber, men i større eller mindre Grad *forargelige* netop for dem, som derved skulde opbygges, forsikkres og frydes, thi vi veed jo Alle, at i vort 56Hjertes Anliggender kan Man med Ord aldrig krænke os værre eller saare os dybere, end naar Man med spottende Læber eller dog med forsætlig Skiødesløshed og isnende Kulde gientager de *selvsamme* Ord, hvormed vi paa det Varmeste og Høitideligste pleie at udtrykke vore *Følelser*. Gjaldt nu ikke det Samme i høieste Grad om vort *christelige*, som om vort *naturlige* Liv, da maatte det aabenbar kun være, fordi vor Christendom var *intet* virkeligt *Liv*, men kun en død Lærdom, og maatte kun det falde Hr. Biskop *Mynster* paa Sinde, da er jeg vis paa, det vilde ogsaa blive *ham* indlysende, at det christelige Liv i vor Stats-Kirke, ei blot for at voxer, men selv kun for at *beholdes*, trænger til al den *Frihed*, vi kan overtale den verdslige Øvrighed til at skiænke den, saa det er ei engang et Offer, at vi ønske Modstanderne fritagne fra at trælle for det Ord, de kvæle ved at omfavne. Heraf følger naturligviis, at jeg heller hverken kan ønske nogen Præst tvunget eller overtalt til *igien*, ved *Indbydelsen* af Herrens Giæster, at sige hvad de Fleste skyer "naar I saa troe disse Christi Ord og giøre efter denne Hans Befaling, da ere I ret prøvede, som Paulus siger, og værdelig kunne æde Christi Legem og drikke Hans Blod;" men deraf følger ogsaa, at jeg paastaaer *Frihed* til fremdeles at sige saa, naar Man kan det med en god Samvittighed og ei veed noget Bedre. Dette er nemlig Tilfældet med *mig*, og sagtens med flere Danske Præster, og den Forandring, 57Hr. Biskop *Mynster* foreslaaer, er saa langt fra at høre mig bedre, at jeg aldrig kunde bære det over mit Hjerte at sige ved Nadveren "*dersom* I da forud have prøvet eder selv, som Paulus siger, og *nu* ere komne med et *ret christeligt* Sind og *Forlængsel*;" thi dermed vilde jeg frygte for at saare de *ømmeste* Hjerter og kyse de *værdigste* Giæster, der vist sjelden eller aldrig tør pukke paa deres "*ret christelige*" Sind og den rette "*Hunger og Tørst*" efter Sacramentet. Dette Forslag havde jeg ogsaa mindst ventet fra Hr. Biskop *Mynster*; thi han ligner sig dog ellers selv giennem en heel Menneske-Alder, meer endog end jeg troer ønskeligt, og dette staaer dog i skiærende Modsigelse til de faa men fyndige Ord, hvormed Præsten *Mynster* protesterede imod at indskrænke Trøsten af de Ord "saa elskede Gud Verden" til dem der "*lignede Jesus*," thi, var hans Svar—*Ny Minerva* 1806 2det B. S. 99. "hvad om Nogen var kommet tilstæde, hvis Sorg det just var, at han *ikke lignede* Jesus? er dette ophørt at være en Sorg for Menneskene? eller har Religionen ikke mere Trøst for dem, der saaledes sørge?" Maaskee var det bedre i ovenmeldte Tiltale at lade *Paulus unævnt*, da de Skriftkloge tvistes om hvad han meende med "*Selv-Prøvelsen*" for Herrens Giæster, men maaskee er det ogsaa netop godt, naar Man tør, at forsikkre, at "*Troen paa Herrens Ord*" 58og "*lhukommelsen af Ham*" er hvad *Paulus* kræver til Værdighed, og en *Paulinsk Prøvelse*, som noget *Ubestemt* og *Grændseløst*, turde jeg under ingen Omstændigheder kræve af Giæsterne.